

Hverv godt i 90 Aar, for at gaa over til en anden Bank, selv om denne kunde være lige saa vel funderet og lige saa vel ledet. For saa vidt ere vi alligevel ikke fri af Fortiden, men blive til en vis Grad i den Skure, som vi have været i; vi søge først og fremmest Overenskomst med den Bank, vi staa i Forbindelse med.

Samtidig med, at vi altsaa ere inde paa, at vi maa og bør have en Fornyse af Oktrojen med Nationalbanken, er den Stilling, som Banken kommer til at indtage i den kommende Tid, jo dog en ganske anden end i 1818. Der stod den overfor de store Opgaver, jeg har nævnt før, det gør den ikke mere, og i dette Øjeblik, da der ikke stilles saa store Fordringer til den som i 1818, er det ganske naturligt, at Staten siger som saa: Saa maa vi ogsaa se at faa en lille Smule til Gengæld af Nationalbanken. Vi yde den et Seddelprivilegium, der er i Stand til at give den en ret betydelig Indtægt, og Staten er da fuldt berettiget til at sige: Saa ville vi til Gengæld have nogen Del i det Udbytte, Nationalbanken giver. Som det vil erindres fra første Behandling af dette Forslag, har den højtærede Justitsminister foreslaaet, at Banken forlods af det Udbytte, den overhovedet kommer til at give, skal afgive til Statskassen 750,000 Kr. om Aaret, dernæst skal der ske lidt Henlæggelse til Reservefonden, til den bliver bragt til en vis Højde, og naar disse mulige Henlæggelser til Reservefonden ere afholdte, skal Resten af det Udbytte, som bliver tilbage, naar Aktionærerne have faaet 6 pCt. af Aktiekapitalen, deles mellem Staten og Banken paa en saadan Maade, at Staten faar  $\frac{1}{4}$ , Nationalbanken  $\frac{3}{4}$ . Dette er egentlig Grundlaget, Hovedsagen i den Ordning, som er bleven truffet mellem Staten og Nationalbanken med Hensyn til Udbyttets Deling.

Nu er der ganske vist et enkelt Punkt, som kunde gøre, at Nationalbankens Udbytte kan ventes at faa en Del Tilvækst i den kommende Tid, og det er det Forhold, som er indført med Hensyn til Seddelfunderingen. Som det nu er, har Nationalbanken Lov til at udstede for 38 Mill. Kr. Sedler, der ere, som man kalder det, udækkede, ikke ere metaldækkede, men dækkede af Værdipapirer, Effekter osv. Altsaa, 38 Mill. Kr. ikke metaldækkede, medens det, der er derudover, skal være dækket, og det er for Øjeblikket saadan noget som 78 Mill. Kr. Vi staa nemlig overfor en Gennemsnitsseddelsmasse af 116 Mill. Kr. Dette Kon-

tingentsystem forlode vi for at gaa over til det saakaldte Brøksystem, hvorved vi stadig fastholde, at Halvdelen af den cirkulerende Seddelsmasse skal være dækket af Metal. Tag nu 116 Mill. Kr., der er det normale Seddelbeløb for Tiden, saa ville De se, at der med dette Seddelbeløb vil fordres 58 Mill. Kr. dækket efter Forslaget. Men efter den nugældende Ordning fordres der 78 Mill. Kr. dækket. Altsaa, Nationalbanken faar fri Raadighed over 20 Mill. Kr., som i Dag ere baandlagte som Dækning for cirkulerende Sedler. Det kan altsaa siges, at her faar Nationalbanken en meget væsentlig Indrømmelse ved, at den faar disse Penge fri til bankmæssig Virksomhed. Men paa den anden Side maa man huske, at den udækkede, d. v. s. *ikke metaldækkede* Seddelsmasse kræver ogsaa sin Dækning i rentebærende Effekter, og det vil vise sig, at det Beløb, som nu ikke kræves metaldækket, nemlig 38 Millioner, skal være dækket med  $1\frac{1}{2}$  Gange Beløbet, men for Fremtiden bliver det i Stedet 58 Mill. Kr., som skulle dækkes med rentebærende Effekter af  $1\frac{1}{4}$  Gange deres paalydende Værdi. Resultatet bliver altsaa det, at samtidig med, at Nationalbanken faar 20 Mill. Kr. i Guld fri, faar den en Henlæggelse af rentebærende Papirer paa 15—16 Mill. Kr. mere, end den har i Dag. Ganske vist, disse 15—16 Mill. Kr. kunne ligge og trække Rente, normal Rente, ville vi antage, og saa bliver der endda nogle faa Millioner tilovers, som Banken faar fri i Guld. Men selv om man maa indrømme, at det er en ret væsentlig Fordel for Banken, maa vi huske paa, at de Penge, den faar fri, ere i Virkeligheden dens egne Penge. Altsaa, paa selve dette, at den faar mere fri Raadighed over sine Penge, vil der neppe kunne rejses noget berettiget Krav om, at Banken skulde give større Udbytte, end der i det foreliggende Forslag er tilsigtet.

Nu er det ganske vist saadan, at i det Øjeblik, vi staa og skulle afveje, om de Ydelser, Banken skal give til Staten, virkelig veje op mod den Fordel, Banken faar i Seddeludstedelsesretten, saaledes at det balancerer, saa er det i og for sig ganske umuligt at sige noget bestemt derom. Man kan regne det ud efter det Forhold, der foreligger i Øjeblikket, ved at tage Bankens Regnskab for sig, men hvorledes Forholdet vil udvikle sig i Løbet af de næste 30 Aar, er det umuligt at overse. Med det Udbytte, Banken giver i Dag, er der ingen Tvivl om, at Banken